

Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service

Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru

Adroddiad Monitro: Ebrill 2024 – Medi 2024

Our five principles for keeping communities safe

PEOPLE

PREVENTION

PROTECTION

RESPONSE

ENVIRONMENT

Cynnwys

Ein Hegwyddor Pobl	2
1 Absenoldeb Salwch	2
1.1 Pob Absenoldeb Salwch	2
1.2 Salwch Tymor Byr	3
1.3 Salwch Hirdymor	4
Ein Hegwyddor Atal	6
2 Yr Holl Ddigwyddiadau	6
3 Tanau, yn ôl Categori a Chymhelliant	7
4 Tanau Damweiniol yn y Cartref (TDC)	9
5 Prif achos tanau damweiniol yn y cartref	10
6 Marwolaethau ac Anafiadau o Danau Damweiniol yn y Cartref.....	11
7 Larymau Mwg – Tanau Damweiniol yn y Cartref.....	12
8 Galwadau Gwasanaeth Arbennig (GGA)	14
9 Archwiliadau Diogel ac Iach	16
Ein Hegwyddor Diogelu	18
10 Galwadau Diangen.....	18
11 Galwadau Larwm Tân Awtomatig Masnachol	19
12 Galwadau Larwm Tân Awtomatig Ysbytai.....	19
13 CEF Berwyn	20
Ein Hegwyddor Ymateb	21
14 Argaeledd Gorsaf System dyletswydd ar alwad	21
15 Argaeledd 18 Pwmp wedi'i Gynllunio	21
16 Technolegau Datblygol	22
Ein Hegwyddor Amgylcheddol	23
17 Tanau glaswelltir, coetir a chnydau	23
18 Tanau gwyllt	23
19 Llifogydd	24
Geirfa	25

Ein Hegwyddor Pobl

1 Absenoldeb Salwch

Yn ôl Adroddiad Absenoldeb Salwch y Gwasanaeth Tân ac Achub Cenedlaethol ar gyfer Ebrill 2023 - Medi 2023, y cyfartaledd yw 4.43 diwrnod dyletswydd o absenoldeb salwch i bob aelod o staff, sy'n cyfateb i 5.82%. Mae cyfanswm yr amser a gollwyd, i GTAGC, oherwydd absenoldeb salwch wedi cynyddu i 6.15% yn ystod chwarter dau.

Roedd 925 o swyddi wedi'u dal gan 876 o bobl yn ystod chwarter dau, sy'n gynydd o 16 o swyddi ers yr un cyfnod yn 2023.

Sylwer, drwy gydol yr adroddiad, ni fydd nifer yr achosion yn y flwyddyn hyd yma yn gyfanswm o'r chwarteri gan y bydd absenoldebau rhai unigolion yn ymestyn ar draws chwarteri. Gall fod amrywiadau hefyd yn y niferoedd a adroddir o chwarter i chwarter o ganlyniad i newidiadau i ddata gweithwyr.

1.1 Pob Absenoldeb Salwch

	Blwyddyn 2023/2024			Blwyddyn 2024/2025			Amrywia nt Cyfradd Absenold eb
	Achosio n Ch.2	Diwrnod au Ch.2 a gollwyd	Amser Ch.2 a gollwyd %	Achosio n Ch.2	Diwrnod au Ch.2 a gollwyd	Amser Ch.2 a gollwyd %	
Salwch Hirdymor	66	3,482	4.21%	79	4,318	5.13%	↑ 0.92%
Salwch Tymor Byr	123	769	0.93%	135	861	1.02%	↑ 0.09%
Cyfanswm	189	4,251	5.14%	214	5,179	6.15%	↑ 1.01%

Yn ystod chwarter dau, mae nifer y diwrnodau o absenoldeb tymor byr wedi cynyddu, er bod nifer yr achosion wedi aros yr un faint â chwarter un 2024/25. Roedd absenoldeb tymor byr yn gyfrif am 1.02% o'r amser a gollwyd ar draws pob math o ddyletswydd, cynnydd o 0.09% ers yr un cyfnod yn y flwyddyn flaenorol. Mae nifer yr achosion o salwch hirdymor wedi cynyddu hefyd o'i gymharu â'r un cyfnod y flwyddyn flaenorol, gydag absenoldeb hirdymor bellach yn cyfrif am 5.13% o'r amser a gollwyd.

Mae **tymor byr** yn golygu cyfnodau unigol o salwch o 27 diwrnod calendr neu lai. Mae **hirdymor** yn golygu cyfnodau unigol o 28 diwrnod calendr neu fwy.

Efallai y bydd rhai systemau dyletswydd yn gweld canran uwch o amser wedi ei gollu er bod llai o achosion o absenoldeb yn cael eu cofnodi. Y rheswm am hyn yw bod llai o staff o fewn y system ddyletswydd honno. Mae'r cyfrifiad o ganran absenoldeb salwch yn gymesur â nifer y staff o fewn y system ddyletswydd honno.

1.2 Salwch Tymor Byr

Mae Salwch Tymor Byr yn cyfateb i 1.02% o'r amser a gollwyd yn ystod chwarter dau.

	2023/24 – Achosion Ch.2	2023/24 – Diwrnod au a gollwyd Ch.2	2023/24 – Amser a gollwyd % Ch.2	2024/25 – Achosion Ch.2	2024/25 – Diwrnod au a gollwyd Ch.2	2024/25 – Amser a gollwyd % Ch.2
Amser Cyflawn*	39	263	1.05%	50	354	1.42%
System Dyletswydd Ar Alwad / Ar Alwad	57	346	0.81%	65	409	0.94%
Yr Ystafell Reoli	9	36	1.47%	4	18	0.68%
Adrannau Corfforaethol	18	124	0.99%	16	80	0.62%
Cyfanswm	123	769	0.93%	135	861	1.02%

(*Amser cyflawn - mae'n cynnwys yr holl staff gweithredol, megis swyddogion mewn gorsafodded, swyddogion gwledig a swyddogion dyletswydd hyblyg)

(Mae Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth wedi ei rannu fel bod aelodau gweithredol y Tîm Arweinyddol yn cael eu cynnwys o fewn ffigurau amser cyflawn a Phenaeithaid Adrannau wedi'u cynnwys o fewn ffigurau'r Adrannau Corfforaethol).

Y 3 Prif Reswm dros Absenoldeb Salwch Tymor Byr (Achosion)

	Rheswm Dros Absenoldeb	Achosion	Amser a gollwyd %
1	Annwyd, Ffliw	26	10.9%
2	Iechyd Meddwl – Straen	9	15.3%
3	Cyhyrsgerbydol - aelodau ucha'r corff	9	10.7%

Mae amser a gollwyd yn seiliedig ar y diwrnodau a gollwyd yn hytrach na nifer yr achosion

Mae'r rhesymau dros absenoldeb uchod ar draws pob math o ddyletswydd.

Roedd y nifer uchaf o achosion o absenoldeb tymor byr oherwydd rhesymau 'annwyd/ffliw', ond roedd absenoldeb tymor byr oherwydd 'iechyd meddwl – straen' yn cyfrif am y nifer uchaf o ddiwrnodau a gollwyd yn ystod chwarter dau.

Er nad oedd yn un o'r tri phrif reswm dros absenoldeb, roedd nifer y gweithwyr a oedd yn absennol oherwydd 'chwydu a dolur rhydd' ar gyfradd uwch na'r hyn am yr un cyfnod yn 2023/24. Nodwyd hefyd o fewn data dadansoddi'r GIG bod cyfanswm canlyniadau norofeirws y labordy wedi parhau ar gyfradd uwch na'r cyfartaledd ym mis Gorffennaf ac Awst, gyda mis Medi bellach yn dechrau dangos gostyngiad.

1.3 Salwch Hirdymor

Mae salwch hirdymor yn cyfateb i gyfartaledd o 5.13% o'r amser a gollwyd yn ystod chwarter dau.

Salwch Hirdymor	2023/24 – Achosion Ch.2	2023/24 – Diwrnodau a gollwyd Ch.2	2023/24 – Amser a gollwyd % Ch.2	2024/25 – Achosion Ch.2	2024/25 – Diwrnodau a gollwyd Ch.2	2024/25 – Amser a gollwyd % Ch.2
Gorsafoedd system dyletswydd amser cyflawn	16	751	2.99%	23	1,113	4.46%
System Dyletswydd Ar Alwad / Ar Alwad	35	2,078	4.87%	40	2,447	5.60%
Yr Ystafell Reoli	3	188	7.65%	4	214	8.11%
Adrannau Corfforaethol	12	465	3.73%	12	544	4.21%
Cyfanswm	66	3,482	4.21%	79	4,318	5.13%

Y 3 Prif Reswm dros Absenoldeb Salwch Hirdymor (Achosion)

	Rheswm Dros Absenoldeb	Achosion	Amser a gollwyd %
1	Cyhyrysgerberbydol - aelodau gwaelod y corff	14	20.4%
2	Iechyd Meddwl – Straen	12	11.7%
3	Methu Archwiliad Meddygol / Prawf Ffitrwydd	6	10.2%

Mae amser a gollwyd yn seiliedig ar y diwrnodau a gollwyd yn hytrach na nifer yr achosion

Cyhyrysgerberbydol - Roedd absenoldeb oherwydd problemau aelodau gwaelod y corff wedi cyfrif am y nifer uchaf o achosion a diwrnodau a gollwyd am absenoldeb hirdymor. Oherwydd natur gorfforol rolau gweithredol, rhaid bod gweithwyr sy'n absennol oherwydd cyflyrau cyhyrysgerberbydol wedi gwella'n llawn cyn dychwelyd i'r gwaith er mwyn osgoi ei waethygu neu anaf pellach.

Absenoldeb hirdymor oherwydd iechyd meddwl - mae straen yn parhau i fod yn un o'r tri phrif reswm dros absenoldeb hirdymor, ar gyfer chwarter un a chwarter dau yn y flwyddyn bresennol. Wrth i'r gwasanaeth weld cynnydd mewn achosion o iechyd meddwl, mae hyn yn adlewyrchu'r sefyllfa ledled y wlad, fel y mae'r GIG yn adrodd yn ei fwletin ystadegau misol. Mae nifer yr oedolion sydd wedi gwneud defnydd o gymorth iechyd meddwl wedi cynyddu o 1.1 miliwn ym mis Gorffennaf 2023 i 1.4 miliwn ym mis Gorffennaf 2024.

Darperir cymorth i weithwyr sy'n absennol oherwydd rhesymau iechyd meddwl a chyhyrysgerberbydol, gan gynnwys mynediad at iechyd galwedigaethol, rhaglen cymorth i weithwyr, a thriniaeth ffisiotherapi. Hefyd, darperir i weithwyr cyfeirio at asiantaethau allanol, megis Elusen y Diffoddwyr Tân, Parabl, a gwasanaethau penodol eraill.

Cymhariaeth Cymru Gyfan

O'i gymharu â Gwasanaethau Tân ac Achub eraill Cymru, Gogledd Cymru oedd â'r ganran isaf o amser wedi ei golli oherwydd absenoldeb tymor byr o'r tri gwasanaeth. Gogledd Cymru oedd â'r gyfradd isaf o amser wedi ei golli oherwydd absenoldeb hirdymor ar gyfer staff yr Ystafell Reoli ond roedd ychydig yn uwch na Chanolbarth a Gorllewin Cymru ar gyfer staff lifrai amser cyflawn ac roedd ar y lefel gyfartalog ar gyfer staff anweithredol, gyda 7.54% o amser yn cael ei golli.

Sylwer, bod data Cymru Gyfan ond wedi adrodd ar absenoldeb staff amser cyflawn, staff ystafell reoli a staff corfforaethol ar gyfer y cyfnod Ebrill 2022 i Fawrth 2023 a disgwylir y diweddariad nesaf ym mis Hydref 2024. (nid oedd yr wybodaeth hon ar gael eto adeg parat oi'r adroddiad hwn).

Ein Hegwyddor Atal

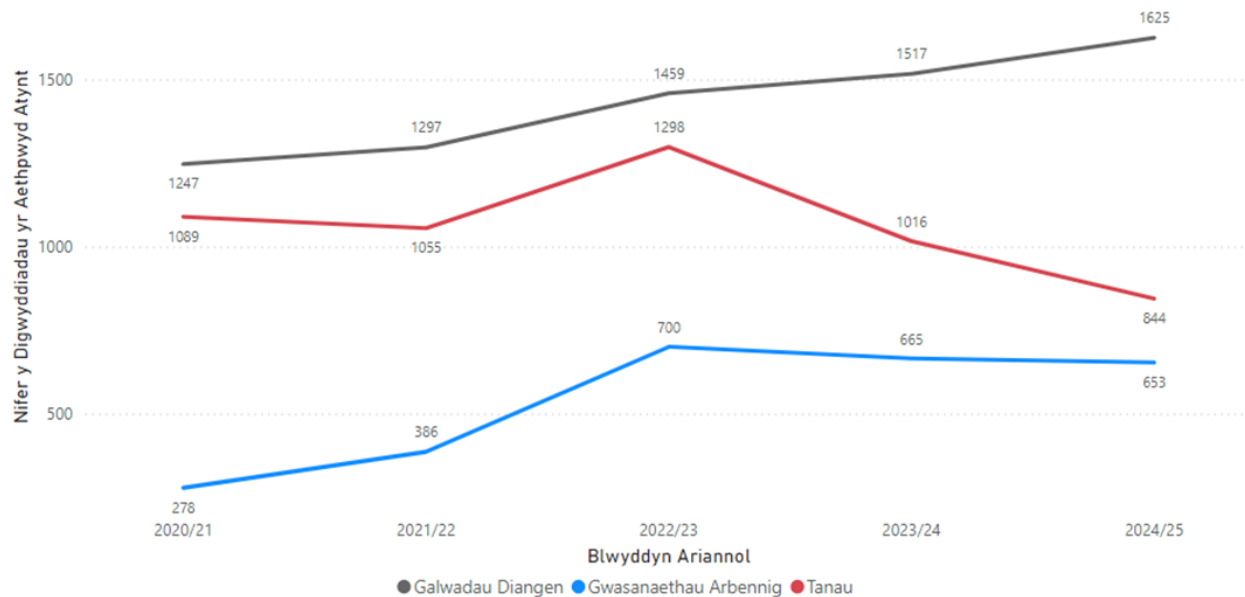
2 Yr Holl Ddigwyddiadau

Yr Holl Ddigwyddiadau – aethpwyd at **3,122** o ddigwyddiadau yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn ariannol, sy'n ostyngiad o 2.4% o'i gymharu â dau chwarter cyntaf blwyddyn ariannol 2023/24, a 0.3% yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd sef 3,131.

Tanau – **844**, 24.8% yn llai na chyfartaledd tair blynedd Ch.2 sef 1,123.

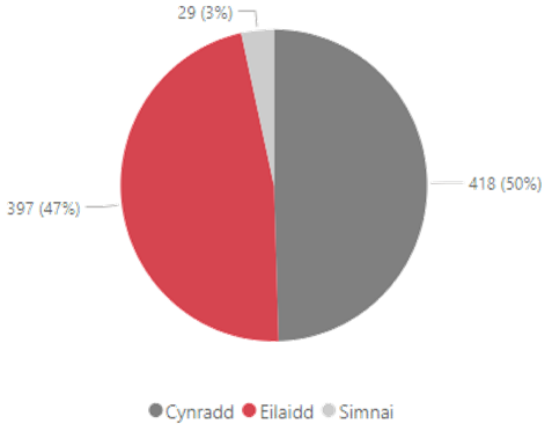
Galwadau Diangen – **1,625**, 14.1% yn fwy na chyfartaledd tair blynedd Ch.2 sef 1,424.

Galwadau Gwasanaeth Arbennig – **653**, 11.8% yn uwch na chyfartaledd tair blynedd Ch.2, sef 584.

3 Tanau, yn ôl Categori a Chymhelliant

Aethpwyd at **844** o danau; gostyngiad o 16.9% o'r 1,016 yr aethpwyd atynt yn ystod Ch.2 y flwyddyn ariannol 2023/24.

Prif Danau

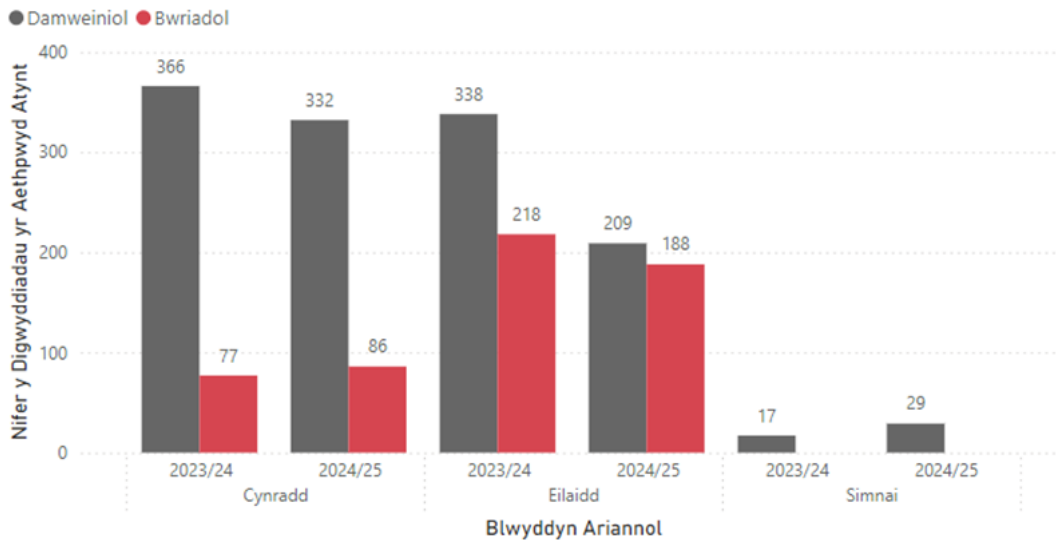
- **Damweiniol: 332** (79.4%).
- **Bwriadol: 86** (20.6%).

Tanau Eilaidd

- **Damweiniol: 209** (52.6%).
- **Bwriadol: 188** (47.4%).

Tanau simnai

- **29** (3.4% o'r holl danau yr aethpwyd atynt) - mae hyn yn gynnydd o 70.6% o 17 o'i gymharu â'r un cyfnod y

Mwy o wybodaeth ar Danau Eilaidd Bwriadol

Er ei bod yn amlwg bod y gwahaniaeth rhwng canran y tanau eilaidd bwriadol yr aeth y Gwasanaeth atynt a chanran y tanau eilaidd damweiniol yn uwch o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd, mae'n bwysig nodi, serch hynny, bod nifer y tanau eilaidd bwriadol wedi gostwng, a'u bod wedi cynnwys yn yr un categorïau eiddo ag yr oeddent mewn blynyddoedd ariannol blaenorol ('Glaswelltir, coetir a chnydau', 'Arall yn yr awyr agored (gan gynnwys tir)', a 'Strwythurau awyr agored').

Camau gweithredu a gymerwyd hyd yma:

- Cynhaliwyd ymchwiliad yn ystod Ch.2 i'r cynnydd parhaus mewn mynd at alwadau systemau larwm awtomatig mewn cartrefi.

Rhagwelwyd ers tro, wrth i ni weld cymdeithas sy'n heneiddio, y bydd cynnydd anochel yn nifer y meddianwyr sydd â systemau wedi'u monitro. Cadarnhawyd hyn gan un o'r prif gwmnïau sy'n gwasanaethu rhanbarth Orllewin a Chanolog y Gwasanaeth.

Roedd y cwmni yn gallu darparu'r wybodaeth ganlynol:

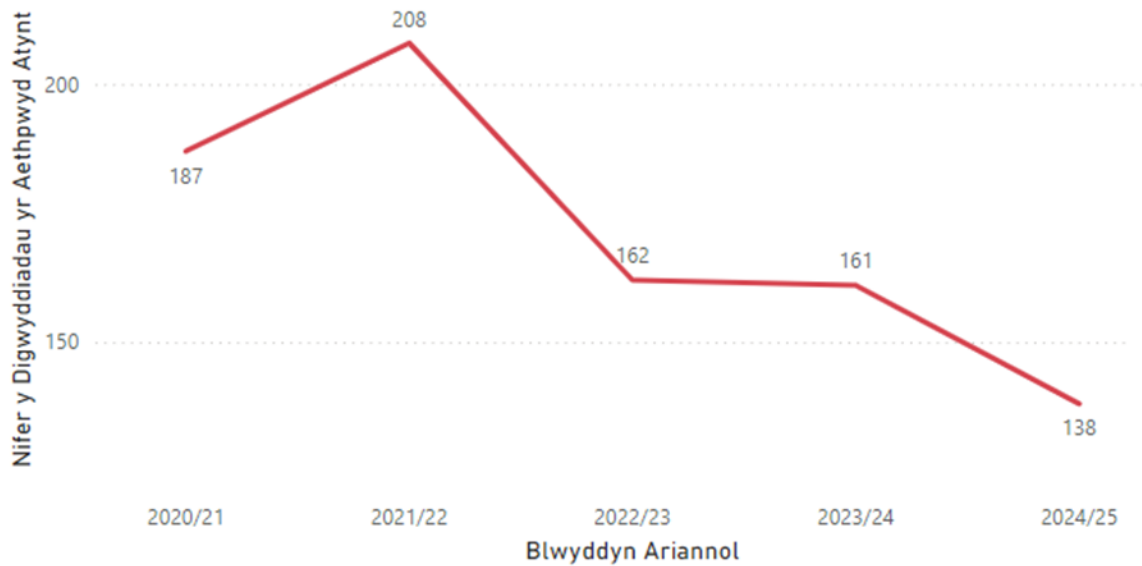
Mae'r tabl yn isod yn nodi nifer y galwadau (larymau wedi'u monitro yn cael eu gweithredu) y maent yn eu derbyn a'r nifer o weithiau y maent yn galw'r GTA.

	Ion	Chw	Maw	Ebr	Mai	Meh	Gorff	Awst
Larwm Mwg	1,653	1,537	1,824	1,842	1,763	1,868	1,928	1,557
Gwasanaeth Tân wedi'i Alw	48	51	40	58	65	81	80	62
% A Drosglwyddwyd i'r Gwasanaeth Tân	2.90%	3.32%	2.19%	3.15%	3.69%	4.34%	4.15%	3.98%

Pan fydd y GTA yn mynd atynt, mae'n caniatáu i ni gwblhau Archwiliad Diogel ac Iach gyda'r meddiannydd a chynnig ymyriadau a gwybodaeth yn ôl yr angen.

4 Tanau Damweiniol yn y Cartref (TDC)

Aethpwyd at **138** o danau damweiniol yn y cartref yn ystod hanner cyntaf 2024/25, 14.3% yn llai na'r flwyddyn flaenorol (161), a 22.0% yn llai na'r cyfartaledd tair blynedd sef 177.

5 Prif achos tanau damweiniol yn y cartref

Roedd nifer o brif achosion am TDC yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn ariannol.

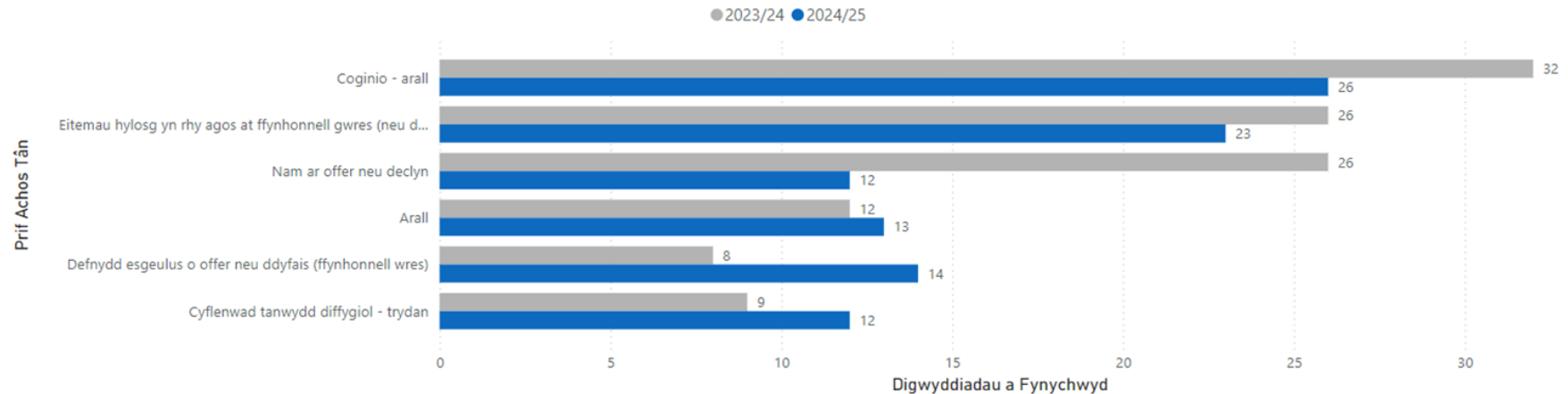
Er mai'r achos mwyaf cyffredin yn ystod Ch.2 2024/25 oedd 'Coginio – coginio arall', roedd hyn yn dal i ddangos gostyngiad o 18.8% o 32 i **26** o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd.

Roedd prif achosion eraill a welodd ostyngiad yn cynnwys:

- 'Nam ar offer neu beiriant' a ddangosodd ostyngiad sylweddol o 53.8% o 26 i **12**
- 'Y mdriniaeth ddiotal – o ganlyniad i waredu diofal' a ostyngodd 42.9% o 14 i **wyth**
- 'Coginio – padell tsips/ffriwr saim dwfn' a ostyngodd 58.3% o 12 i **bump**.

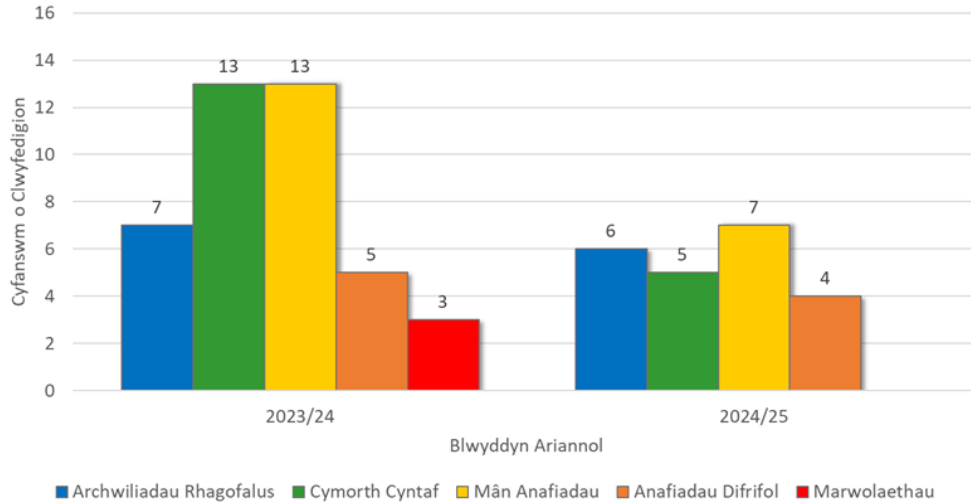
Er hynny, gwelwyd cynnydd yn ychydig o'r prif achosion yn ystod yr hanner hwn. Roedd y rhain yn cynnwys:

- 'Cyflenwad tanwydd diffygiol – trydan' a gynyddodd 33.3% o naw i **12**
- 'Defnydd esgeulus o offer neu beiriant (ffynhonnell gwres)' a gynyddodd 75.0% o wyth i **14**.

6 Marwolaethau ac Anafiadau o Danau Damweiniol yn y Cartref

Yn ystod Ch.2 2024/25, cafodd **22** o bobl anafiadau mewn **19** o Danau Damweiniol yn y Cartref. Ni chofnodwyd unrhyw farwolaethau yn ystod y chwarter.

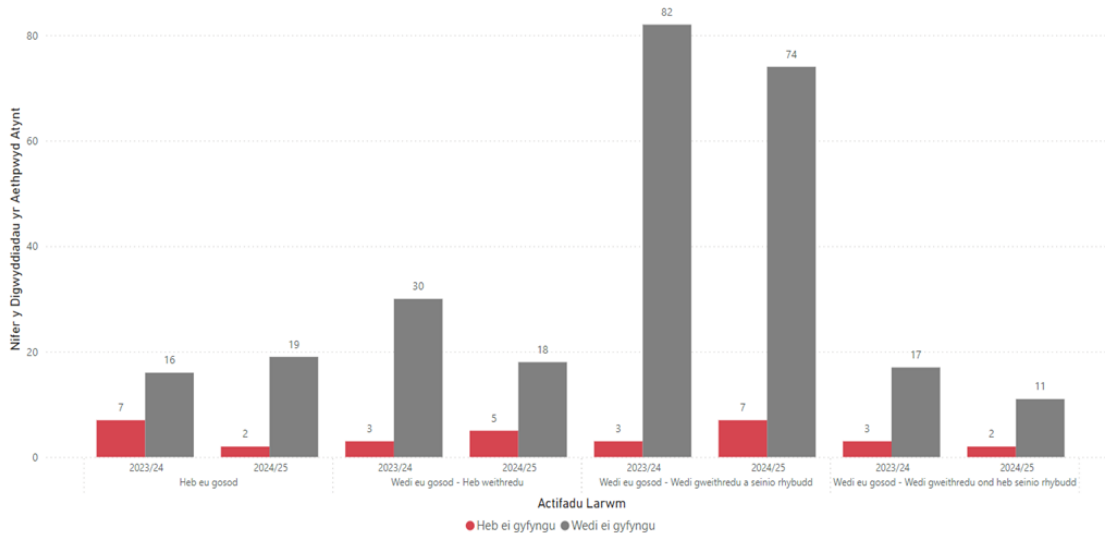
O'r 22 a anafwyd, roedd **12** (54.6%) wedi eu 'Llethu gan nwy, mwg neu fygdarthau gwenwynig; mygu', cafodd **pedwar** fân anafiadau llosgi, cafodd **tri** anafiadau llosgi difrifol, ac roedd gan **un** 'Anawsterau anadlu (heblaw 'lletu gan nwy, mwg neu fygdarthau gwenwynig; mygu)', a chafodd **un arall** 'Gyfuniad o losgiadau a chael eu llethu gan nwy/mwg'. Cofnodwyd math anaf yr **un** arall a anafwyd fel 'Arall'.

7 Larymau Mwg – Tanau Damweiniol yn y Cartref

Larymau: roedd larymau mwg/gwres yn bresennol mewn **117** (84.8%) o danau damweiniol yn y cartref yr aethpwyd atynt yn ystod Ch.2 blwyddyn ariannol 2024/25.

Cafodd larymau eu gweithredu a seiniwyd rhybudd mewn **81** (58.7%) TDC. Nid oedd larymau wedi eu gosod mewn **21** o'r TDC yr aethpwyd atynt.

O'r **138** TDC yr aethpwyd atynt, roedd **122** wedi'u cyfyngu i'r ystafell lle cychwynnodd, ac roedd **16** heb eu cyfyngu.

Camau a gymerwyd i gefnogi'r rhai sydd fwyaf agored i dân yn eu cartrefi:

- Cwrs dau ddiwrnod a gynhaliwyd gyda Chyngor Sir Ddinbych gyda phobl ifanc ddigartref. Bu timau'r GT a chriw Gweithredol yn cymryd rhan.
- Cynhaliwyd sesiynau ymgysylltu gyda grwpiau dementia, myfyrwyr prifysgol, ceiswyr lloches a'r gymuned Teithwyr.
- Mynychwyd sawl ffair haf, sioe sirol a diwrnod agored ledled ardal y gwasanaeth.
- Mae'r Grŵp Llywio'r Ymgyrch yn parhau i weithio gyda'r adran Cyfathrebu Corfforaethol i fynd ati'n rhagweithiol i hyrwyddo diogelwch tân, ffyrdd a dŵr ar draws pob platfform cyfryngau.
- Roedd ymgyrchoedd Diogelwch Haf yn cynnwys ymgysylltu â phob maes carafanau a gwrsylla a nodwyd ar draws y gwasanaeth i hyrwyddo defnydd diogel o farbeciws a llosgi dan reolaeth. Roedd y cyswllt wedi amlygu'r angen i "blismona" eu safleoedd i atal cynnau tanau'n fwriadol.
- Mae datblygiad ein staff atal yn parhau yn unol ag Amcanion yr Adran gydag o leiaf 2 sesiwn 30 munud bob mis gan ddefnyddio darparwyr allanol a mewnol.

Ymweliadau Addysgol ag Ysgolion

- 37 o ymweliadau ag ysgolion, gan ymgysylltu â 3,888 o blant a phobl ifanc.
 - Mae hyn yn cynnwys chwe ymweliad Criw Craidd gydag ymgysylltu ag 811 o fyfyrwyr.
- Un ymweliad Gorsaf gan ymgysylltu â 30 o fyfyrwyr.
- Tri ymweliad Clwb haf.

Ffenics

- Nifer y cyrsiau Ffenics = pedwar
- Un ymyriad byr yn cefnogi'r Cwrs Sgitls.
- Y nifer a gymerodd ran yn Ffenics = 35
- 100% adborth cadarnhaol, 45% yn ennill cymwysterau llawn Agored Cymru.

Ymyriadau Cyneuwyr Tanau

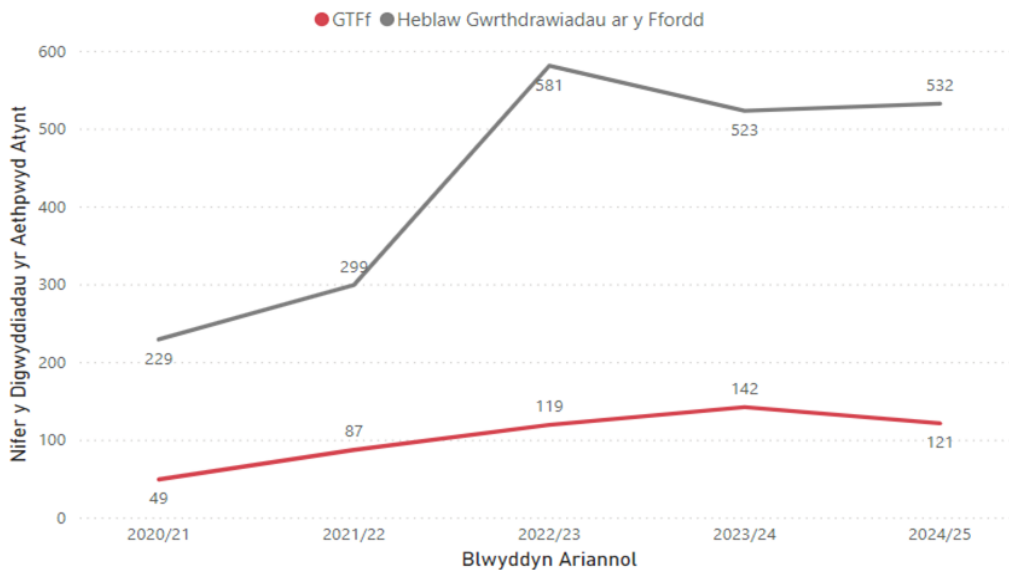
- FACE (Addysg Ymwybyddiaeth Tân i Blant) = tri
- Tân Saff = 10
- Ymyriadau Oedolion = 0

PentrePeryglon

- 3665 o bobl ifanc drwy'r senario Diogelwch yn y Cartref hyd at ddiwedd Ch.2

8 Galwadau Gwasanaeth Arbennig (GGA)

Aethpwyd at gyfanswm o **653** o alwadau gwasanaeth arbennig (gan gynnwys gwrthdrawiadau ar y ffordd) yn ystod Ch.2 2024/25. Mae hyn yn ostyngiad o 1.8% o'i gymharu â'r flwyddyn ariannol flaenorol.

Heblaw am Wrthdrawiadau ar y Ffordd, roedd y categorïau a welodd y **cynnydd** mwyaf o ran mynd atynt yn cynnwys:

- **53** digwyddiad 'Achub arall/rhyddhau personau' – cynnydd o 35.9% o 39.
- **30** digwyddiad 'Rhyddhau o Liff' – cynnydd o 36.4% o 22.
- **23** digwyddiad 'Tynnu pobl o wrthrychau' – cynnydd o 27.8% o 18.
- **12** digwyddiad 'Achub neu dynnu o ddŵr' – cynnydd o 33.3% o naw.
- **10** digwyddiad 'Deunyddiau Peryglus' – cynnydd o 66.7% o chwech.
- **Pedwar** digwyddiad 'Digwyddiad Meddygol – Ymatebwr Cyntaf' – cynnydd o 33.3% o dri.

Er gwaethaf hyn, gwelodd categorïau eraill **leihad** yn nifer y digwyddiadau yr aethpwyd atynt. Roedd y rhain yn cynnwys:

- **31** digwyddiad 'Sicrhau mynediad/ymadael' - gostyngiad o 40.4% o 52.
- **29** digwyddiad 'Llifogydd' – gostyngiad o 17.1% o 35.
- **27** digwyddiad 'Cynorthwyo anifeiliaid' – gostyngiad o 40.0% o 45.
- **Dau** ddigwyddiad 'Trafnidiaeth Arall' – gostyngiad o 60.0% o bump.

Camau gweithredu a gymerwyd hyd yma:

- Mae Stori Olivia bellach wedi'i hymgorffori yn 'StayWise' Cymru.
- Mae Rheolwyr Gwylfa Diogelwch Tân yn parhau i gyflwyno Stori Olivia ac mae'n parhau'n gyfredol ac yn cael effaith fawr.
 - Pum sesiwn yn ystod Ch.2 gyda 61 yn rhyngweithio.
- Mae digwyddiadau Biker Down a Biker Brew yn parhau ac mae bron pob lle wedi'u harchebu am weddill y flwyddyn.
 - Tri sesiwn yn ystod Ch.2 gyda 56 o fyfyrwyr.
- Ymgyrch Ugain
 - 701 o gyflwyniadau ymyl ffordd (nid yw hyn yn cynnwys ffigurau mis Medi).
 - Pedwar erlyniad

Mis	Cyfanswm Nifer y Ceir	Cyflwyniadau Ymyl Ffordd	Erlyniadau
Ionawr	356	64	0
Chwefror	7,301	192	3
Mawrth	13,422	143	1
Ebrill	12,187	109	0
Mai	10,745	216	1
Mehefin	13,167	324	0
Gorffennaf	19,311	353	0
Awst	12,327	348	4

Cyfansymiau Ymgyrch Ugain

Camau Gweithredu Pellach:

- Mae grwpiau newydd a fyddai'n elwa o dderbyn 'Stori Olivia' yn cael eu harchwilio, megis Myfyrwyr Prifysgol Bangor a Wrecsam.

9 Archwiliadau Diogel ac Iach

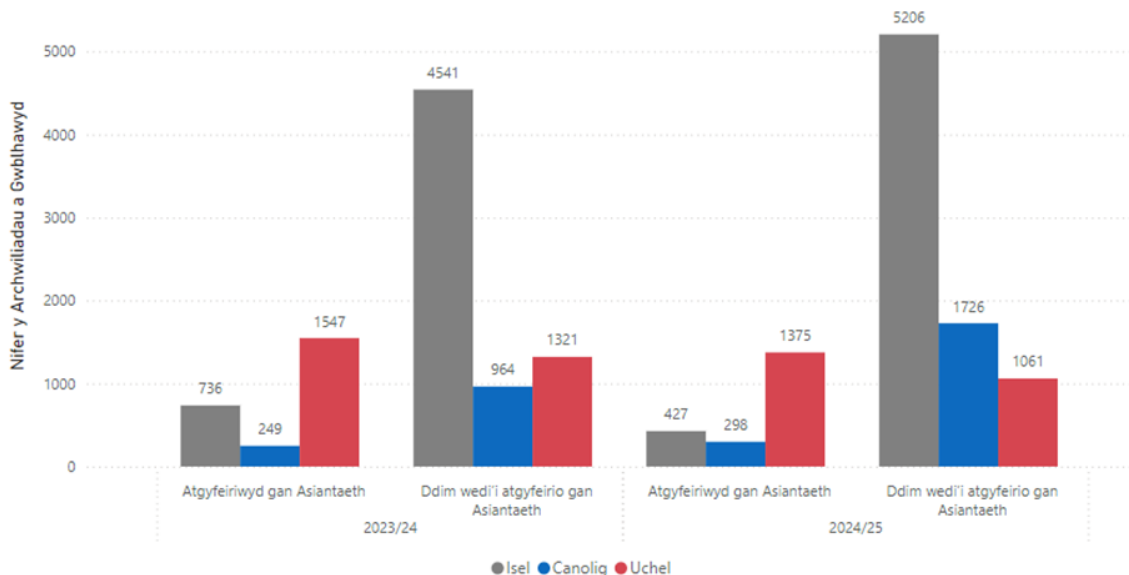
Yn ystod hanner cyntaf blwyddyn ariannol 2024/25, cwblhawyd cyfanswm o **10,093** Archwiliad Diogel ac Iach, ac o'r rhain:

- Roedd **2,436** (24.1%) yn flaenoriaeth Uchel, gyda **1,375** (56.4% o'r archwiliadau blaenoriaeth uchel) wedi dod gan asiantaeth bartner.
- Roedd **2,024** (20.1%) yn flaenoriaeth Ganolig, gyda **298** (14.7% o'r archwiliadau blaenoriaeth ganolig) yn dod gan asiantaeth bartner.
- Roedd **5,633** (55.8%) yn flaenoriaeth Isel, gyda **427** (7.6% o'r archwiliadau blaenoriaeth isel) yn dod gan asiantaeth bartner.

Er y bu cynnydd o **7.9%** yn nifer yr Archwiliadau Diogel ac Iach a gwblhawyd o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd, bu gostyngiad o **15.1%** yn nifer yr Archwiliadau Diogel ac Iach blaenoriaeth uchel a gwblhawyd. Dyma'r nifer isaf o archwiliadau blaenoriaeth uchel a gynhaliwyd yn ystod hanner cyntaf y pum mlynedd ariannol ddiwethaf.

Er hynny fodd bynnag, afraid dweud bod yr Archwiliadau Diogel ac Iach blaenoriaeth isel a chanolig a gwblhawyd yn dal i fod yn werthfawr. Mae dadansoddiad o anafiadau TDC yn ôl oedran yn dangos bod y mwyafrif helaeth o unigolion sy'n cael eu hanafu gan dân o dan 50 oed; grŵp o unigolion sydd fwyaf tebygol o dderbyn Archwiliad Diogel ac Iach blaenoriaeth isel neu ganolig. Mae poblogaeth y DU yn heneiddio, sy'n golygu hefyd y bydd y rhai sy'n derbyn Archwiliad Diogel ac Iach blaenoriaeth isel neu ganolig heddiw yn debygol o droi'n flaenoriaeth uchel yn y dyfodol, sy'n golygu bod y gwaith a wneir heddiw yn cael ei wneud gydag un llygad ar y risgiau y bydd y meddiannydd yn eu hwynebu un diwrnod.

Ar ben hynny, mae'n bosibl bod nifer o'r archwiliadau blaenoriaeth isel wedi'u cwblhau o ganlyniad targedu stryd fel rhan o fenter Data Caerwysg. Mae'n bosibl y byddai un stryd wedi cynnwys nifer o aelwydydd blaenoriaeth isel ymhlith nifer o archwiliadau Caerwysg, y mae'n bosibl yr oeddent hefyd yn flaenoriaeth isel.

Camau gweithredu a gymerwyd hyd yma:

- Ers dechrau Ch.2, mae pob criw Amser Cyflawn/Criw Dydd wedi'u hysbysu i ddefnyddio'r un system "sgorio" i nodi meddiannydd yn gywir fel Isel, Canolig neu Uchel. Bydd yn cymryd amser i hyn gael effaith ar gyfansymiau'r ffigurau ac mae'n bosibl na fydd yn gwbl weladwy tan 25/26, fodd bynnag, mae newidiadau wedi'u nodi'n barod fel y mae'r cynnydd yn nifer yr Archwiliadau Diogel ac Iach lefel Ganolig a gwblhawyd yn dangos.
- Seminar Asiantaeth: Cynhaliwyd digwyddiad yn ystod mis Medi lle derbyniodd cynrychiolwyr gwadd o'r prif asiantaethau cyfeirio fewnbwn gan y tîm Atali'w helpu i adnabod ein cynulleidfa darged. Mae'n hollbwysig bod ein hatgyfeiriadau yn cael eu targedu cymaint ag y bo modd i sicrhau ein bod yn cael yr effaith fwyaf, ac yn gallu cyflawni mewn modd amserol.
 - Bydd y Rheolwyr Partneriaeth nawr yn defnyddio'r cyflwyniad hwn i barhau gyda'r gwaith yn lleol.
- Cynhaliwyd ymgyrchoedd lleol drwy gydol misoedd yr haf gan bob un o dri thîm ardal y Gwasanaeth Tân. Dewiswyd y lleoliadau ar sail gwybodaeth ôl-ddigwyddiad a'r data Caerwysg a oedd ar gael.
- Mae gweithgarwch Mannau Dwys yn cael ei fonitro yng nghyfarfodydd y GT bob tair wythnos. Nodir unrhyw wendidau a mynd i'r afael â nhw.
- Mae diwrnodau Effaith/cyd-weithio yn parhau i gael eu cyflwyno.

Camau Gweithredu Pellach:

- Mae gwaith yn mynd rhagddo i baru cynifer o gyfeiriadau Data Caerwysg â Chyfeirnodau Eiddo Unigryw ag y bo modd.
 - Mae Perfformiad a Chynllunio Corfforaethol yn gweithio i ddatblygu datrysiad, a hefyd yn cysylltu'n agos â GIG Cymru i geisio paru cynifer o gyfeiriadau ag y bo modd â data'r SYG.
 - Hyd yn hyn, mae dros 100,000 o gyfeiriadau wedi'u paru â Chyfeirnodau Eiddo Unigryw allan o'r 170,000~ o gyfeiriadau Caerwysg.

Ein Hegwyddor Diogelu

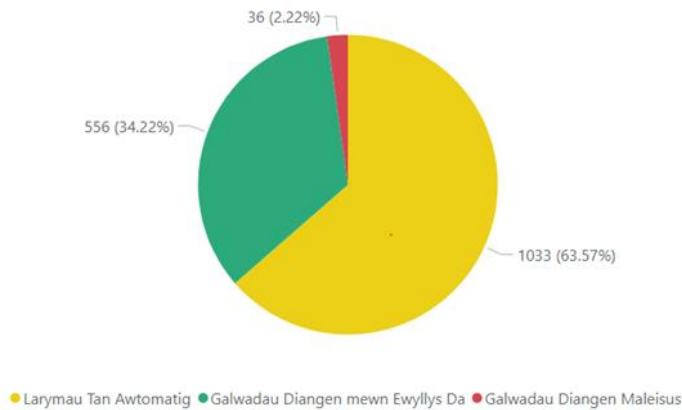

10 Galwadau Diangen

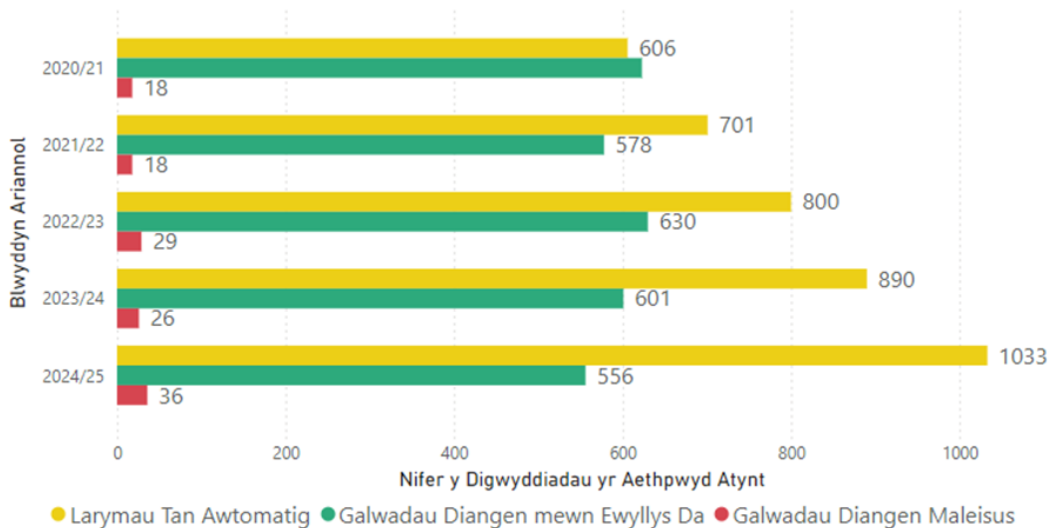
Aethpwyd at gyfanswm o **1,625** o Alwadau Diangen yn ystod y cyfnod adrodd hwn. Mae hyn yn gynnydd o 7.1% o'i gymharu â'r un cyfnod yn y flwyddyn ariannol flaenorol.

Gellir priodoli'r cynnydd hwn mewn Galwadau Diangen i gynnydd o 16.1% mewn Larymau Tân oherwydd cyfarpar (System larwm awtomatig) (890 i **1,033**), yn ogystal â chynnydd o 38.5% mewn Larymau Ffug Maleisus (26 i **36**). Mae'r ddau bellach ar eu lefelau uchaf yn seiliedig ar y pum mlynedd ariannol ddiwethaf.

Gwelwyd gostyngiad yn nifer y galwadau ffug diffuant o 601 i **556**. Dyma'r nifer isaf o ddigwyddiadau o'r fath a gofnodwyd dros hanner cyntaf y pum mlynedd ariannol ddiwethaf.

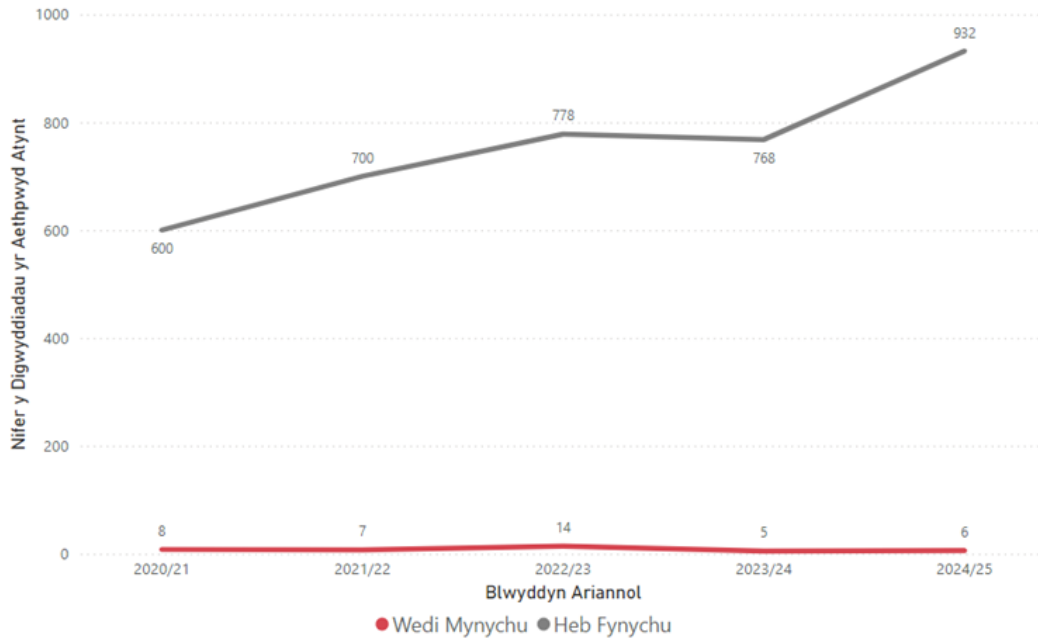

Yn ogystal, mae cyfanswm nifer y digwyddiadau systemau larwm awtomatig a gofnodwyd yn ystod Ch.1 wedi gostwng ers y chwarter diwethaf, ac mae nifer y digwyddiadau galwadau ffug diffuant wedi cynyddu. Roedd hyn oherwydd gwall cofnodi, lle'r oedd yr Ystafell Reoli wedi bod yn cofnodi rhai digwyddiadau galwadau ffug diffuant fel Galwadau Diangen Systemau Larwm Awtomatig. Mae'r gwall bellach wedi'i giwiro, ac mae

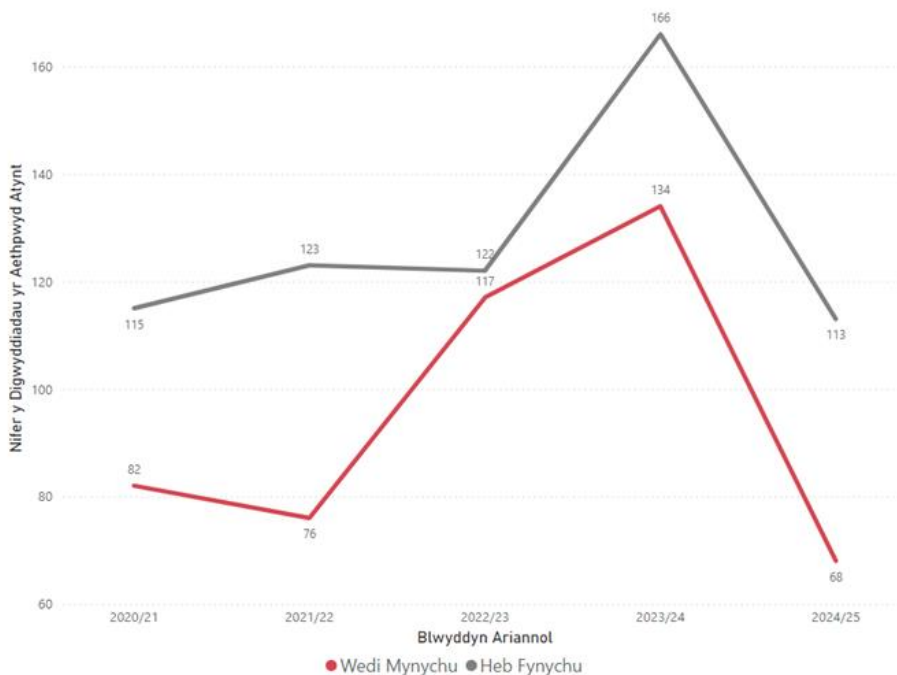
11 Galwadau Larwm Tân Awtomatig Masnachol

Derbyniwyd **938** o alwadau Larwm Tân Awtomatig masnachol yn ystod y cyfnod adrodd, sef y nifer uchaf o alwadau a dderbyniwyd yn ystod unrhyw gyfnod Ch.2 yn y pum mlynedd diwethaf.

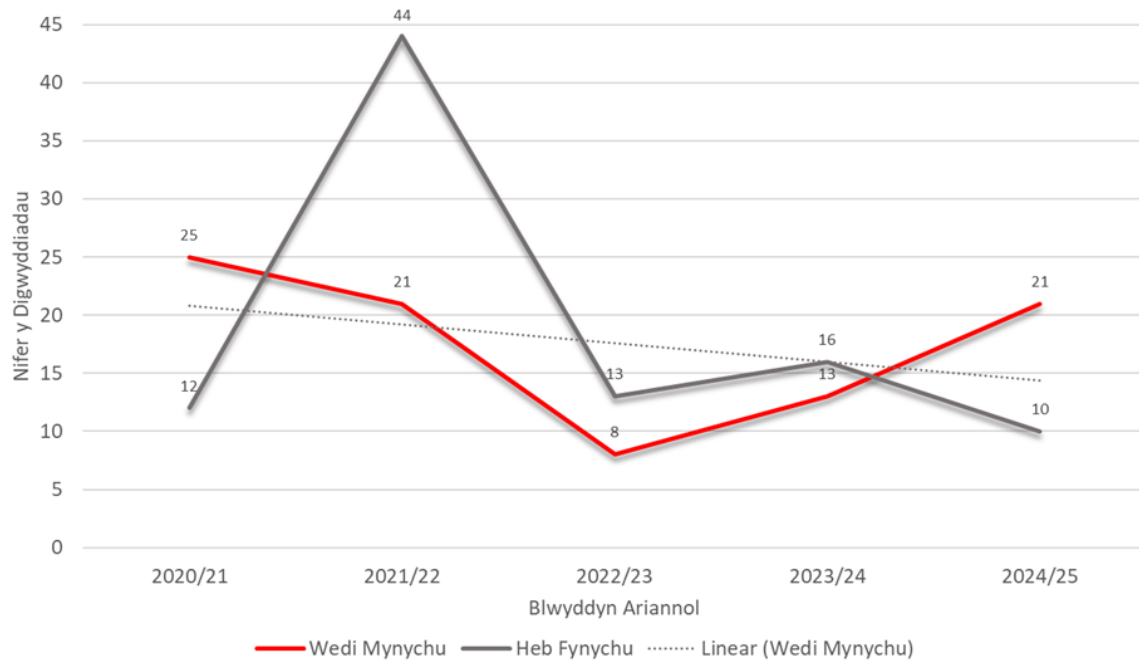
12 Galwadau Larwm Tân Awtomatig Ysbytai

Derbyniwyd **181** o alwadau Larwm Tân Awtomatig Ysbytai yn ystod Ch.2 2024/25, sef y nifer isaf o alwadau a dderbyniwyd yn ystod unrhyw gyfnod Ch.2 yn y pum mlynedd diwethaf. Aethpwyd at **68**, 49.3% yn llai na'r llynedd (134).

13 CEF Berwyn

Cafodd **21** prif dân eu dechrau'n fwriadol yn CEF Berwyn. Mae hyn 61.5% yn fwy na'r llynedd.

Camau gweithredu a gymerwyd hyd yma:

- Mae'r drefn gyfathrebu rhwng Carchar y Berwyn a'r Ystafell Reoli yn parhau i weithio'n dda gyda nifer o ddigwyddiadau ni aethpwyd atynt neu le'r oedd criwiau wedi'u tynnu'n ôl cyn mynd atynt.
- Mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn cynnal perthynas wait h gyda thîm Rheoli CEF y Berwyn i barhau i leihau mynd at ddigwyddiad lle bo modd.

Ein Hegwyddor Ymateb

14 Argaeledd Gorsaf System dyletswydd ar alwad

Mae'r tabl isod yn dangos faint o bympiau oedd ar gael ar gyfartaledd ar gyfer pob Gorsaf System dyletswydd ar alwad rhwng 06:00 a 18:00. Mae'r argaeledd wedi'i rannu fesul mis, ac yn dangos argaeledd yn ystod dyddiau'r wythnos ac ar benwythnosau/gwyliau banc.

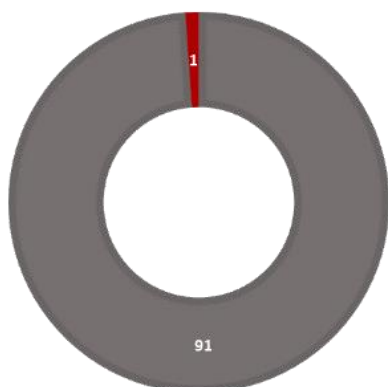
Mae'r tabl yn cynrychioli'r holl wylfeydd system dyletswydd ar alwad nad ydynt wedi'u lleoli mewn gorsafoedd criwiau amser cyflawn neu griwiau dydd.

Argaeledd Gorsafoedd System dyletswydd ar alwad ar gyfartaledd 06:00-18:00				
Diwrnod/Mis	Gorffennaf	Awst	Medi	Ch.2
Dyddiau yn yr Wythnos	5	4	4	4
Penwythnos (gan gynnwys Gwyliau Banc)	11	11	10	11
Cyfartaledd Cyffredinol	6	7	6	6

D.S. Mae'r niferoedd oedd ar gael wedi'u talgrynnu i lawr i'r rhif cyfan agosaf.

15 Argaeledd 18 Pwmp wedi'i Gynllunio

■ Argaeledd Pwmp 100% wedi'i gyraedd ■ Argaeledd Pwmp 100% heb ei gyraedd

Nifer y Diwrnodau Argaeledd Wedi'i Gynllunio a Gyflawnwyd	
Bodlonwyd Nifer y Pympiâu Oedd ar Gael 100%	
Dyddiau yn yr Wythnos	64
Penwythnos/Gŵyl Banc	27
Ni Fodlonwyd Nifer y Pympiâu Oedd ar Gael 100%	
Dyddiau yn yr Wythnos	1

D.S. Dywedodd Rheolwr Argaeledd yr Ystafell Reoli na chyrrhaeddwyd argaeledd 18 pwmp ar 29 Awst 2024 am gyfnod o ddwy awr yn ystod y dydd.

16 Technolegau Datblygol

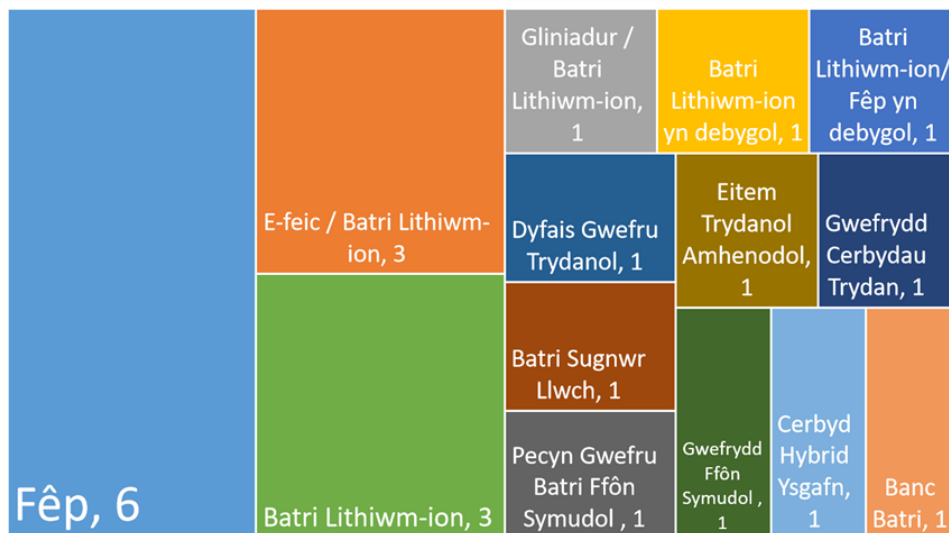
Wrth i dechnoleg esblygu a'n dibyniaeth gymdeit hasol arni gynyddu, mae wedi dod yn amlwg bod y Gwasanaeth Tân yn wynebu risgiau newydd a chymhleth. Gall technolegau datblygol fod ar sawl ffurf, gan gynnwys pethau megis:

- Cerbydau Trydan
- Ffermydd Gwynt
- Dyfeisiau sy'n cynnwys Batrisïon-Lithiwm

Pwrpas yr ychwanegiad newydd hwn i'r Adroddiad Monitro Perfformiad yw tynnu sylw at ba ddigwyddiadau y mae GTAGC yn mynd atynt sy'n ymwneud â'r technolegau datblygol hyn, trwy nodi nifer y digwyddiadau, yn ôl y math o dechnoleg, yr ydym yn mynd atynt.

Gan nad yw llawer o'r technolegau hyn yn cael eu cofnodi ar hyn o bryd o fewn System Cofnodi Digwyddiadau'r Swyddfa Gartref, defnyddir chwiliadau geiriau allweddol ar gofnodion digwyddiadau i ddod o hyd i'r digwyddiadau perthnasol. Mae gwaith ar y gweill gan y Swyddfa Gartref i integreiddio'r technolegau hyn i'w system gofnodi, gyda'r bwriad o gyflwyno hyn o bosibl erbyn Ch.1 2025.

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r data digwyddiadau sy'n ymwneud â'r technolegau datblygol. Mae'r data hwn am y cyfnod rhwng mis Ebrill 2024 a mis Medi 2024.

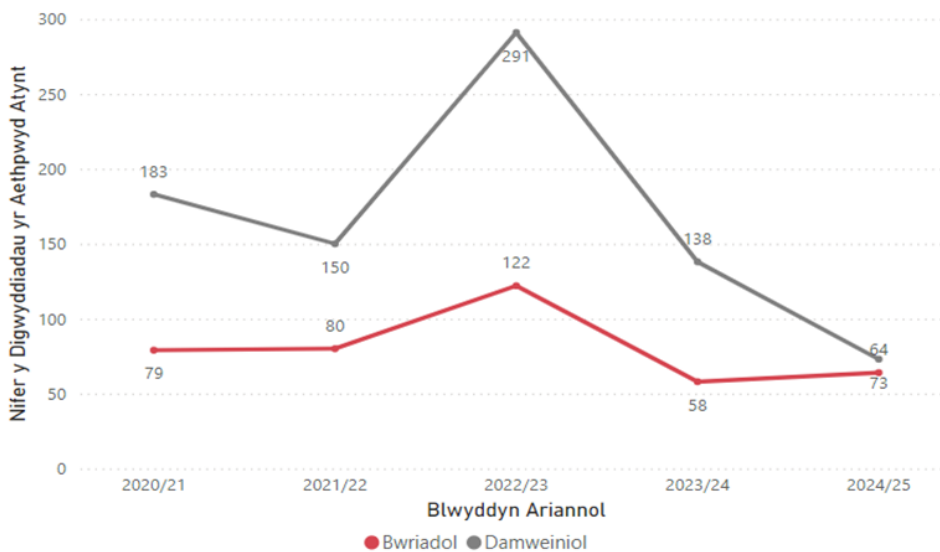
D.S. Roedd rhai o'r digwyddiadau hyn yn cynnwys cynnau nwyddau yn fwriadol i ddechrau tân. Ar ben hynny, roedd digwyddiadau eraill yn cynnwys difrodi cyfarpar a dechrau tân o ganlyniad.

Ein Hegwyddor Amgylcheddol

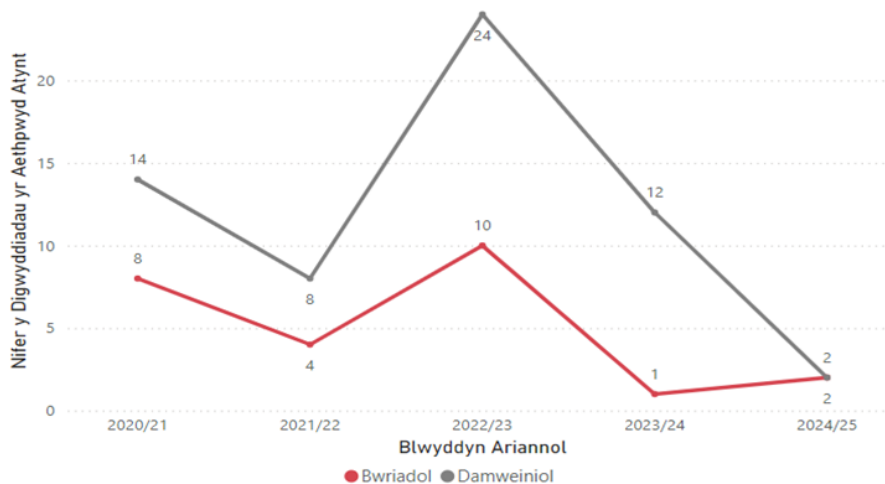
17 Tanau glaswelltir, coetir a chnydau

Cofnodwyd **137** o danau glaswelltir, coetir a chnydau yn ystod y chwarter, gostyngiad o 30.1% o'r 196 a gofnodwyd yn ystod yr un cyfnod y llynedd. Mae hyn 51.1% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 280.

18 Tanau gwyllt

Aethpwyd at **bedwar** tân gwyllt yn ystod y cyfnod. Mae hyn 80.0% yn is na'r cyfartaledd o 20 dros dair blynedd. O ganlyniad, gostyngodd yr amser a dreuliwyd yn monitro'r digwyddiad i dros 229 awr, o'i gymharu â bron 477 awr yn ystod yr un cyfnod yn y flwyddyn flaenorol, pan aethpwyd at 13 tân gwyllt.

19 Llifogydd

Aethpwyd at **29** digwyddiad llifogydd yn ystod hanner cyntaf 2024/25. Mae hyn yn ostyngiad o 17.1% yn nifer y digwyddiadau yr aethpwyd atynt o'i gymharu â'r un cyfnod yn y flwyddyn flaenorol, ac mae'n gynnydd o 3.6% dros y cyfartaledd tair blynedd (28).

Rhodddwyd cyngor mewn **13** digwyddiad, ac aethpwyd at **wyth** digwyddiad i wneud y lleoliad yn ddiogel.

Geirfa

Tanau	Mae pob tân yn perthyn i un o dri categori – prif danau, tanau eilaidd neu danau simnai.
Prif Danau	<p>Mae'r rhain yn danau nad ydynt yn danau simnai, ac sydd mewn unrhyw fath o adeilad (ac eithrio adfail), cerbydau, carafanau a threlars, storfeydd awyr agored, peiriannau ac offer, eiddo amaethyddol a choedwigaeth, a strwythurau awyr agored eraill megis pontydd, blychau post, twneli, ac ati.</p> <p>Mae tanau mewn unrhyw leoliad yn cael eu categorio'n brif danau os oedden nhw'n cynnwys anafiadau, achub neu ddianc, yn ogystal â thanau mewn unrhyw leoliad yr aeth pump neu fwy o beiriannau tân atynt.</p>
Tanau Eilaidd	<p>Tanau eilaidd yw tanau nad ydynt yn danau simnai nac yn brif danau.</p> <p>Nid yw tanau eilaidd yn cynnwys anafiadau, achub na dianc, a byddai pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynd atynt.</p> <p>Tanau eilaidd yw'r rhai a fyddai fel arfer yn digwydd mewn lleoliadau megis tir agored, mewn coeden unigol, ffensys, polion telegraff, sbwriel a chynwysyddion sbwriel (ond nid banciau papur, a fyddai'n cael eu hystyried – yn yr un ffordd ag eiddo amaethyddol a choedwigaeth – i fod yn brif danau), dodrefn awyr agored, goleuadau traffig, ac ati.</p>
Tanau Simnai	<p>Tanau mewn adeiladau a ddefnyddir gan bobl yw'r rhain, a'r tân wedi'i gyfyngu i strwythur y simnai, hyd yn oed os yw gwres neu ddifrod mwg yn ymestyn y tu hwnt i'r simnai ei hun.</p> <p>Nid yw tanau simnai yn cynnwys anafiadau, achub na dianc, a byddai pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynd atynt.</p>
Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig	<p>Digwyddiadau heb dân yw'r rhain lle mae angen presenoldeb peiriant tân neu swyddog ac maent yn cynnwys:</p> <ol style="list-style-type: none"> Argyfyngau lleol, e.e. llifogydd, digwyddiadau ar y ffordd, achub personau, 'gwneud yn ddiogel' ac ati; Trychinebau mawr; Digwyddiadau domestig, e.e. dŵr yn gollwng, pobl wedi'u cloi i mewn neu allan ac ati; Trefniadau blaenorol i fynd at ddigwyddiadau, a all gynnwys rhoi cyngor a chynnal archwiliadau.
Galwadau Diangen (canllawiau cyffredinol)	<p>Pan fo'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn mynd i leoliad yn credu bod digwyddiad, ond ar ôl cyrraedd yn darganfod nad oes digwyddiad o'r fath yn bodoli, neu wedi bodoli.</p> <p>Sylwer: os yw'r peiriant tân yn cael ei 'droi rownd' gan yr Ystafell Reoli cyn cyrraedd y digwyddiad, nid yw'n cael ei ystyried fel un mae'r gwasanaeth wedi mynd ato ac nid oes angen rhoi gwybod amdano.</p>

Galwadau Diangen – Maleisus	Mae'r rhain yn alwadau a wneir gyda'r bwriad o gael y Gwasanaeth Tân ac Achub i fynd at ddigwyddiad nad yw'n bodoli, gan gynnwys bwriadau maleisus bwriadol ac amheus.
Galwadau Diangen – Diffuant	Mae'r rhain yn alwadau a wneir gyda phob ewyllys da, gan gredu y byddai'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn mynd at dân go iawn neu ddigwyddiad gwasanaeth arbennig.
Galwadau Diangen – LTA	Mae'r rhain yn alwadau sydd wedi'u cychwyn gan larwm tân ac offer diffodd tân. Maent yn cynnwys larwm wedi'i gychwyn yn ddamweiniol neu pan fo larwm yn gweithredu a pherson yn galw'r GTA yn rheolaidd fel rhan o drefniant sefydlog, h.y. heb unrhyw 'farnu', er enghraifft galwad gan ganolfan alwadau diogelwch neu berson enwebedig mewn sefydliad.
Adeilad – Cartrefi	Eiddo sy'n fan preswyl, h.y. sy'n aelwyd lle mae pobl yn byw, ac eithrio gwestai, hosteli a strwythurau preswyl nad ydynt yn barhaol.
Adeilad – Dibreswyl	Eiddo megis ysbytai, swyddfeydd, siopau, ffatrioedd, warysau, bwytai, sinemâu, adeiladau cyhoeddus, adeiladau crefyddol, adeiladau amaethyddol, gorsafoedd rheilffordd, siediau, neu garchardai.
Adeilad – Preswyl Arall	Eiddo megis gwestai, hosteli a sefydliadau preswyl, busnesau gwely a brecwast, cartrefi nyrsio/gofal, neuaddau preswyl myfyrwr.
Cerbyd (Ffordd a Thrafnidiaeth Arall)	Cerbyd ffordd, cerbyd rheilffordd, cerbyd awyr, cwch.
Awyr agored	Caeau, glaswelltir, coetir, cynwysyddion sbwriel, blychau post.
Tanau gwyllt	Tân glaswelltir, coetir a chnydau lle'r aeth 4 cerbyd neu fwy at y digwyddiad, neu le bu'r Gwasanaeth yn bresennol am 6 awr neu fwy, neu le amcangyfrifwyd bod ardal difrod y tân yn fwy na 10,000 metr sgwâr.
Salwch Tymor Byr (STS)	Absenoldebau 27 diwrnod calendr a llai.
Salwch Hirdymor (LTS)	Absenoldebau 28 diwrnod calendr a mwy.